

Komandi partur:

Í komandi parti verður komið aftur til Kristian Djurhuus. Hann var so púra samdur við arbeiðsfólkinum á Tvøroyri í kravinum um kontanta løngjalding.

Jákup sum druknaði á Toftavatni.

Steinurin á grøvini í Reykjavík við plátuni, sum Jákup Mikal skipaði fyri.

væl tað eydnaðist hesum konum at fáa húsið undan, hóast hesa vanlukku, sum teimum var fyri. Hesar kvinnur eru vissuliga tær sonnu hetjurnar í Føroyum.

Jákup Mikal minnst eisini, at nøkur fá ár eftir, at Anna gekk burtur kom danski sendiharrin í Íslandi, Fontenay, saman við konuni til Føroya at ferðast. Hann hevði skipað fyri jarðarferðini í Íslandi og hevði ikki gloymt hesa vanlukku, og tey, sum sótu eftir. Tey bæði gingu hús úr húsi at vitja tey, sum høvdu mist. Tey góvu hvørt av børnunum eina fimmkrónu. Hetta var ikki hissini peningur tá í tíðini.

Katrina Jensen fekk eina dukku saman við eini mynd av Fontenay. Hetta eigur hon enn. Hon hevur eisini greitt frá eini líknandi søgu sum Jákup Mikal um mammu sína.

Meira millum himmal og jørð...

Jákup Mikal kann eisini greiða frá søgum í sambandi við Onnu, sum benda á, at tað er meira millum himmal og jørð enn vit skilja.

Hann átti ein ommubeiggja í Kvívík, Kristian, sum var kendur fyri at »siggja«. Hann hevði sæð allar teir 17 menninar á Onnu, sum fóru um eina høvd. Hetta tók hann so bókstavliga, at hann fór beint inn til systurdótrina, Sofiu, sum var gift við Olevinus Joensen, sum var við Onnu. Hon sat eftir við sjei synum, tann elsti um konfirmeringsaldur.

Eisini átti Jákup Mikal ein mammubeiggja, Johannes, í Kollafirði. Tá ið hann fór avstað hendan dagin at fara við Onnu, segði hann við konuna: »Komi eg ikki aftur, so skal tú gifta teg upp aftur.« Hetta var ein óvanlig seinasta heilsan. Men soleiðis kom tað at ganga. Hann kom ikki aftur, og hon giftist við systkinabarnmannin, Johannes á Kjalnesi.

Tað eru fleiri aðrar líknandi frásagnir um Onnu og fyri so vítt onnur skip, sum eru gingin burtur.

Royndur á sjónum

Jákup Mikal hevur roynt eitt sindur av hvørjum á sjónum. Hann er ein av teimum

Jákup Mikal og Katrína Jensen vóru millum tey børn, sum mistu pápan við Onnu í 1924.

fáu føroyingum, sum enn er á lívi, sum hevur upplivað útróður á Eysturlandinum.

Fyrru ferð var undir krígunum, tá ið fleiri skip fiskaðu saman. Teir fyltu so eitt í senn, sum so fór til marknað við fiskinum hjá teimum øllum.

Í 1945 var hann til lands á Tórshøfn við Langanes. Teir róðu út við einum seksæringi, har Marius í Króki var formaður. Teir vóru fimm menn við av Toftum og Nesi.

Jákup Mikal var við Elsu av Toftum undan krígunum. Men tá ið krígið kom, góvust tey flestu av skipunum at fiska og fóru at sigla við fiski. Hetta kravdi nógv minni manning, so tá máttu teir ungu fara í land.

Í 1941 var Jákup Mikal ein av teimum 250 føroyingunum, sum fóru til Íslands at byggja flogvøll fyri bretsku hervaldið.

Árið eftir fór hann aftur til Íslands at arbeiða fisk uppi í Patreksfjørðinum. Teir vóru 16 føroyingar sum fóru. Her var talan um flakaskering og fløkini vóru fryst og send til Bretlands.

Heimferðin tók tveir mánaðir

Her vóru góðar umstøður bæði at arbeiða og búgva. Men ferðasambandið var vánaligt. Heimferðin tók heilar tveir mánaðir.

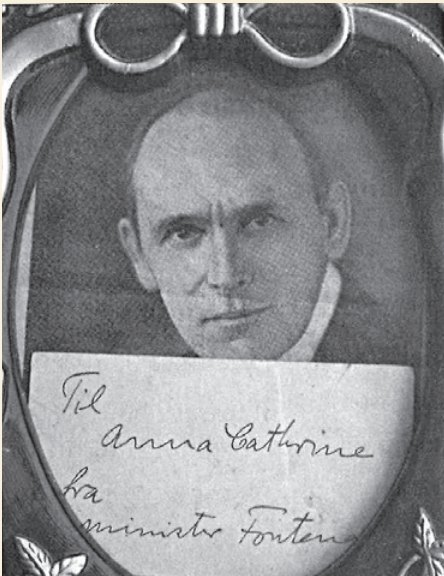
Teir fóru umborð á Dettifoss. Haðani var farið upp á Norðlandið, og tað var lagt at í nærum hvørjari bygd. Tað tók átta dagar at koma til Akureyrar.

Har lá Hjördis úr Fuglafirði, sum skuldi keypa fisk. Teir skuldu sleppa heim við teimum, tá teir høvdu fingið upp í lastina. Men tað gekk ikki altíð so skjótt. Tað gingu 14 dagar áðrenn teir fingið upp, og tað var á Siglufjørðinum. Men tá komið var út á Siglunes brotnaði motorurin, og teir máttu sleipast inn aftur.

Her lá Gudrun Zoega, og nú skuldu teir sleppa heim við teimum. Men ferðin var lítil og illveður ímóti. Teir fóru fyrst inn á Seyðisfjørðin at kroka, men tá ið veðrið ikki batnaði, máttu teir leggja á aftur. Tað bar ikki til at seta ferðamenninar av í Føroyum, so teir máttu fylgja við til Skotlands. Her vóru teir tiknir til kontroll av bretsku myndugleikunum, tað tók sína tíð. Komnir til Aberdeen lógu teir har í 8 dagar. Tá teir komu til hús, hevði ferðin heim vart í snøggar tveir mánaðir!

Jákup Mikal hevur verið fiskimaður stóran part av lívinum. Fyrstu árin eftir krígið var hann fleiri ár við Oyrasker.

Í 1957 fór hann við Havborgina, sum var ein av teimum gomlu koltrolarunum. Sum ein

Børnini fingi eina fimmkrónu frá danska sendimanninum, Fontenay, í Reykjavík. Hetta er myndin sum Katrína fekk frá honum.

av fáu av hesum trolarum fekk hann diesel-motor og sigldi nógv ár eftir, at koltrolararnir annars vóru farnir í søguna.

Í 1964 fór Jákup Mikal á skiparaskúla í Havn og tók prógv árið eftir. Tá fór hann at sigla sum yvirmaður bæði á fiskiskipum og farmaskipum úti í heimi. Hann gjørdist eisini eitt skifti skipari á línuskipinum Mascot. Seinni árin arbeiðdi hann á flakavirkinum á Toftum.

Vanlukkan á Toftavatni

Jákup Mikal giftist við Joninu, nevnd Nina, og tey fingi seks børn. Ein sonur var uppkallaður eftir abbanum Jákup. Her upplivdu tey ta vanlagnu, at Jákup var ein av teimum trimum dreingjunum, sum fyri 50 árum síðani druknaði á Toftavatni. Hesa hending hevur verið skrivað um í bløðunum. Ein dóttir, Kára, er deyð seinni. Lina doyði í 2010. Jákup Mikal eigur 14 abbað børn og inntil nú 14 langabba-børn, og tvey oldurabbabørn.

Tað hevur verið stuttligt og gevandi at kenna Jákup Mikal. Hann dugur væl at greiða frá, og altíð er hann við tí góða orðinum. Hetta gekk eisini sjón fyri søgn í sendingini »Við Tórði á túri,« í útvarpinum nú dagarnar, tá ið bróðursonurin vitjaði á Toftum. Sendingin kann hoyrast á heimasíðuni www.kvf.fo

Tað er langt síðan eg gjørdi av, at helt Jákup Mikal 90 ára føðingardag, so ætlaði eg at koma. Eg vil fegin vera við til at heiðra henda stásmannin, sum Jákup Mikal er.

Tað skal verða ynskt honum og hansara hjartaliga tillukku við teimum 90 árunum.